

Als volgend jaar alle stalen negatief blijven, kan de vondst van Xylella in België officieel als eenmalige vondst beschouwd worden.

© AVBS

Evoluties in het Xylella- en plantenpaspoortdossier

Het sectoroverleg van sierteelt- en boomkwekerij bij FAVV geeft stakeholders een update over lopende dossiers. Tegelijk kon de sector zelf input aanleveren. Een overzicht.

Miet Poppe, consulent AVBS

Belgisch Xylella-dossier volgend jaar mogelijk afgesloten

Momenteel staan de Europese noodmaatregelen voor Xylella fastidiosa ter discussie. Europa bekijkt of de huidige uitroeiings- en inperkingsmaatregelen herzien kunnen worden. Wellicht wordt de aanpak meer gefocust. Dat betekent dat de straal van een bufferzone rond een uitbraak

onder voorwaarden opnieuw zou kunnen verkleinen (tot minimaal 2,5 km), maar dat de maatregelen binnen de bufferzone strenger zullen zijn. Europa wil ook af van visuele controles en daarom enkel nog controles aan de hand van staalnamen en moleculaire testen toestaan. Het onderscheid tussen een uitbraak en een vondst van Xylella staat niet ter discussie.

Wat de Belgische vondst van Xylella in september 2018 betreft, werden er intussen op het betrokken bedrijf waar besmette olijfbomen gevonden werden, strenge controles uitgevoerd om na te gaan of er nog Xylella aanwezig kan zijn. Driehonderd monsters (250 planten en 50 vectoren) werden op en rond het bedrijf genomen en getest. Alle monsters werden negatief bevonden. In 2020 wordt dit onder-

Planten die aan openbare besturen verkocht worden, moeten niet vergezeld zijn van een plantenpaspoort.

zoek herhaald. Als dan alle stalen negatief zijn, kan dit dossier officieel worden afgesloten en wordt de aanwezigheid van *Xylella* officieel als eenmalige vondst beschouwd.

Geen plantenpaspoort bij verkoop aan openbare besturen

Er was nog onduidelijkheid of plantenpaspoorten moesten afgeleverd worden aan openbare besturen. FAVV heeft deze case uitgediept en uitgeklaard. "Openbare besturen zijn in principe eindgebruikers omdat ze hun eigen terreinen onderhouden en geen handelsactiviteiten uitoefenen. Ze moeten dus niet bij FAVV geregistreerd zijn en ook niet over een erkenning plantenpaspoorten beschikken. Planten die aan deze openbare besturen verkocht worden, moeten niet vergezeld zijn van een plantenpaspoort."

Indien openbare besturen daarentegen zelf planten telen en verkopen of gratis aanbieden worden ze wél als professionele operator beschouwd. In dat geval moeten ze dus geregistreerd zijn bij FAVV met de activiteit 'productie.' Afhankelijk van de bestemming van de geproduceerde planten is dit met of zonder erkenning. Openbare besturen die een productieactiviteit hebben, mogen enkel planten aankopen

die voorzien zijn van een plantenpaspoort.

Andere veel gestelde vragen (FAQ's) over het plantenpaspoort vind je terug op de website van het FAVV of AVBS.

Verandering statussen organismen

Heel wat schadelijke organismen veranderen binnen de nieuwe plantengezondheidswetgeving van status. Een aantal organismen verliest de Europese quarantainestatus; andere krijgen die net. De basismaatregel voor quarantaineorganismen is bij vondst ervan het vernietigen van besmet bevonden planten in een bepaalde perimeter errond.

Organismen die géén quarantaineorganisme zijn, maar wel nog onder fytosanitaire controle staan, noemt men RNQP-organismen (Regulated Non-Quarantine Pests). Voorbeelden van organismen die van status veranderen zijn bacterievuur (zie hiernaast), *Phytophthora ramorum*, kastanjekanker, enzovoort. Het is nog niet duidelijk welke instantie in België de RNQP-eisen zal opvolgen. AVBS hoopt dat het politieke niveau hier snel beslist, zodat de controles voor komend seizoen en de export van onze producten niet in het gedrang komen. Voor de sierteelt en boomkwekerij is het **Rose Rosette-virus** een belangrijk

nieuw quarantaineorganisme. Rozen en snijrozen uit Canada, India, VS, ..., moeten bij invoer voorzien zijn van een certificaat of planten moeten afkomstig zijn uit een weefselcultuur. Opletten is het ook voor het **Tobacco Ringspot-virus** als quarantaineorganisme. Dit organisme heeft een heel uitgebreide lijst van waardplanten en is regelmatig latent aanwezig.

ZP paspoorten blijven belangrijk

FAVV vestigde de aandacht op het gebruik van ZP-plantenpaspoorten (Zona Protecta, beschermde gebieden). Voor *Quercus* moet er sinds september een ZP-paspoort zijn voor kastanjekanker (*Cryphonectria parasitica*). Deze paspoorten kunnen na een inspectie afgeleverd worden voor *Quercus*. Voor *Castanea* kunnen deze paspoorten in België niet meer afgeleverd worden aangezien kastanjekanker te aanwezig is en *Castanea* te gevoelig is voor infectie door deze schimmel. Belangrijkste beschermde gebieden voor kastanjekanker zijn Tsjechië, Ierland, Zweden en VK. Ook voor *Phytophthora ramorum* is een ZP-paspoort vereist voor export naar Frankrijk. In vergelijking met vorig jaar merkte het FAVV in 2019 minder ziektedruk van *Phytophthora ramorum* op de kwekerijen. ■